

*"Сидячи на санях на дорозі в далечинь..."
 молитву мовлю до нашої
 Небесної Заступниці і Владичиці,
 Богородиці-Приснодіви: Прийми під свій
 могутній покров нашу українську
 Церкву і нашу
 український нарід!*

*В молитві і рідній мові в 1970
 році записав в Біблію, в якій
 дотримуюсь традиції Катерини Зам-
 ки (виготовлено в 1981 р.)*

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
 ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
 ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
 ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
 УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
 ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ
 ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ
 ГО «НОВЕ ПОКОЛІННЯ ТЕРНОПІЛЬЩИНИ»

Програма

Всеукраїнської науково-практичної конференції науковців, аспірантів,
 вчителів, приуроченої 125-річчю від Дня народження
 Патріарха УГКЦ Йосипа Сліпого.

**Проблеми національно-патріотичного виховання:
 історичний та психолого-педагогічний аспекти**

ПРОГРАМА

Всеукраїнської науково-практичної конференції науковців, аспірантів,
вчителів, приуроченої 125-річчю від Дня народження
Патріарха УГКЦ Йосипа Сліпого.

*Проблеми національно-патріотичного виховання:
історичний та психолого-педагогічний аспекти*

Місце проведення: Тернопільський національний педагогічний університет імені
Володимира Гнатюка

Дата проведення: 23. 02. 2017 р.

Початок роботи конференції : 10 : 00 год.

1. Відкриття конференції. Привітання учасників.

- Архієпископ і митрополит Тернопільсько-Зборівський Кир Василій Семенюк;
- Овчарук В. В. – голова Тернопільської обласної ради;
- Юрик Ю. З. – заступник голови Тернопільської обласної державної адміністрації, канд. іст. наук;
- Зварич Г. В., заступник начальника управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації;
- Петровський О. М. – директор Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти, канд. іст. наук;
- Буяк Б. Б. – проректор з наукової роботи та міжнародного співробітництва Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка, доктор філософських наук, професор;
- Полянський Ф. І. – директор Державного архіву Тернопільської області, канд. іст. наук;
- Костюк С. В. – директор КУТОР «Тернопільський обласний краєзнавчий музей»;
- Янюк І. Ф. – голова ГО "Нове покоління Тернопільщини".

ПОРЯДОК ДЕННИЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

Керівник: Петровський О. М.

Секретар: Янюк І. Ф.

ПАТРІАРХ ЙОСИП СЛІПИЙ – ПРИКЛАД СЛУЖІННЯ НАРОДОВІ

- ❖ Йосип Сліпий і Тернопільщина. – **Бармак М. В.**, доктор історичних наук, професор кафедри історії України ТНПУ ім. Володимира Гнатюка;
- ❖ Справа Українського патріархату у діяльності Йосифа Сліпого (1963 – 1984 рр.). – **Бистрицька Е. В.**, доктор історичних наук, професор кафедри стародавньої та середньовічної історії ТНПУ ім. Володимира Гнатюка;
- ❖ Перебування митрополита Йосифа Сліпого у Маклаківському будинку інвалідів (серпень 1953 – 18 червня 1958 рр.). – **Зуляк І. С.**, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри стародавньої та середньовічної історії ТНПУ ім. Володимира Гнатюка;
- ❖ Науково-педагогічна діяльність Й. Сліпого у 1926–1945 рр. – **Скакальська І. Б.**, доктор історичних наук, доцент, КОГПА ім. Тараса Шевченка м. Кременець, **Швалюк І. Б.**, вчитель ЗОШ І-ІІІ ст. № 20, здобувач, Тернопільський національний економічний університет;
- ❖ Подорожні твори Йосифа Сліпого в контексті західноукраїнської мемуаристики першої половини ХХ століття. – **Федунь М. Р.**, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки та психології Івано-Франківського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти;
- ❖ Ідея патріархату Української Греко-Католицької Церкви в душпастирській діяльності Й. Сліпого. – **Щербяк Ю. А.**, доктор педагогічних наук, професор кафедри документознавства, інформаційної діяльності та українознавства Тернопільського національного економічного університету;
- ❖ Йосиф Сліпий як духовний борець за українську державність. – **Брик Р. С.**, канд. пед. наук, в.о. зав. кафедри, доцент кафедри менеджменту і методології освіти ТОКІППО,;
- ❖ Йосиф Сліпий – духовний провідник українського народу. – **Городецька О. В.**, канд. пед. наук, викладач кафедри менеджменту і методології освіти ТОКІППО;
- ❖ Патріарх Йосип Сліпий – приклад служіння народові. – **Зварич Г. В.**, заст. начальника управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації, магістр наук про родину;
- ❖ Служіння Богу, церкві та народові України – головна мета Йосифа Сліпого. – **Лопатка Г. Ф.**, канд. біол. наук, доцент кафедри змісту і методик навчальних предметів ТОКІППО, **Грицюк Т. В.**, канд. біол. наук, в. о. зав. кафедри змісту і методик навчальних предметів ТОКІППО, в. о. доцента;
- ❖ Патріарх Йосиф Сліпий – ісповідник віри та великий син. Українського народу. – **Огірко О. В.**, доктор філософії, доцент кафедри філософії та педагогіки Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжизького;

- ❖ Патріарх Йосиф Сліпий – служитель правди. – **Пастух М. Я.**, доктор філософії: *PhD*, віце-ректор Тернопільської Вищої Духовної Семінарії ім. Патріарха Йосифа Сліпого;
- ❖ Концептуалізація віри у проповідництві Йосифа Сліпого. – **Петришина О. І.**, доцент кафедри української мови і методики її навчання ТНПУ ім. Володимира Гнатюка;
- ❖ Йосип Сліпий – приклад національного патріотизму та служіння українському народу. – **Петровський О. М.**, канд. іст. наук, доцент, директор ТОКІППО.
- ❖ Діяльність Йосифа Сліпого щодо створення патріархату УГКЦ. – **Свідерський Ю. Ю.**, доцент кафедри змісту і методики викладання ТОКІППО;
- ❖ УГКЦ та національне питання у поглядах Й. Сліпого. – **Святненко А. В.**, канд. іст. наук, доцент, професор кафедри публічного управління та гуманітарних наук Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, м. Київ;
- ❖ Питання етнополітики у творчості Йосипа Сліпого. – **Ятищук О. В.**, канд. іст. наук, доцент кафедри стародавньої та середньовічної історії ТНПУ ім. Володимира Гнатюка;
- ❖ Андрей Шептицький і Йосип Сліпий: співпраця і правонаступництво. – **Безпалько У. І.**, магістр історії, кафедра стародавньої та середньовічної історії ТНПУ ім. Володимира Гнатюка;
- ❖ Вплив Йосифа Сліпого на підпільну діяльність Греко-Католицької Церкви (1953–1958 рр.). – **Дідух Т. Г.**, здобувач кафедри стародавньої та середньовічної історії ТНПУ ім. Володимира Гнатюка, методист кафедри педагогіки і психології та інклюзивної освіти ТОКІППО;
- ❖ Ісповідник за Христа і Україну: за матеріалами документальної виставки присвяченої 125-ї річниці від дня народження Патріарха УГКЦ Йосипа Сліпого. – **Ковальчук О. М.**, головний спеціаліст Державного архіву Тернопільської області;
- ❖ Філософські аспекти творчості Йосипа Сліпого – **Морська С. В.**, магістрантка ТНПУ ім. В. Гнатюка;

ЦЕРКВА, ЯК ЧИННИК ПРОЦЕСІВ НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ ТА СТВЕРДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОСТІ УКРАЇНИ

- ❖ Розумове виховання в педагогічних працях Андрея Шептицького і Йосифа Сліпого. – **Вихрущ А. В.**, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки і психології та інклюзивної освіти ТОКІППО;
- ❖ Ідеї національного виховання у спадщині А. Шептицького (IV – V періодів розвитку педагогіки в Україні). – **Барило О. А.**, канд. пед. наук, доцент, ліцей «Інтелект», м. Київ;
- ❖ Міжнаціональні проблеми у баченні Ієрархів УГКЦ. – **Кіцак В. М.**, канд. іст. наук, доцент кафедри стародавньої та середньовічної історії ТНПУ ім. Володимира Гнатюка;

- ❖ Соціально-політична активність УПЦ (КП) та УГКЦ в сучасних умовах. – *Ревуцький М. П.*, канд. філос. наук, доцент кафедри стародавньої та середньовічної історії ТНПУ ім. Володимира Гнатюка;
- ❖ Церква Вознесіння Господнього у Вишнівці – визначна сакральна, історична та меморіальна пам'ятка України. – *Шиял Л. М.*, канд. іст. наук., науковий співробітник Вишнівецького палацово-паркового відділу Національного заповідника «Замки Тенопілля»;
- ❖ Система різноманітних форм і методів, що використовувалися такою суспільною інституцією як церква в сприянні процесу виховання учнівської молоді Галичини на цінностях християнського вчення: історико-педагогічний аспект. – *Яковичин Р. Я.*, канд. пед. наук, доцент кафедри педагогіки і психології та інклюзивної освіти ТОКІППО;
- ❖ Особисті фонди репресованого духовенства Української Греко-Католицької Церкви у фондах Тернопільського обласного краєзнавчого музею. – *Костиук С. В.*, директор КУТОР «Тернопільський обласний краєзнавчий музей»;
- ❖ Єдність церкви, освіти і громадськості в духовно-національному становленні молоді. – *Буган Ю. В.*, доцент кафедри менеджменту і методології освіти ТОКІППО;

УКРАЇНА НА ЗЛАМІ ТИСЯЧОЛІТЬ: ІСТОРИЧНІ ТА ЦИВІЛІЗАЦІЙНІ ВИКЛИКИ

- ❖ Національно-патріотичне виховання у добу глобалізації. – *Буяк Б. Б.*, доктор філософських наук, професор, проректор з наукової роботи та міжнародного співробітництва ТНПУ ім. Володимира Гнатюка;
- ❖ Національне бачення вітчизняної історії та деякі тенденції сучасної української історіографії. – *Полянський О. А.*, канд. іст. наук, професор, завідувач кафедри гуманітарних дисциплін Львівського державного університету фізичної культури;
- ❖ Охорона українськими музеями Другої Речі Посполитої національної сакральної спадщини. – *Гаврилюк О. Н.*, канд. іст. наук, доцент кафедри нової та новітньої історії України Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки;
- ❖ Парламентська діяльність Олександра Барвінського (за матеріалами мемуарів). – *Кліш А. Б.*, канд. іст. наук., доцент кафедри стародавньої та середньовічної історії ТНПУ ім. Володимира Гнатюка;
- ❖ Земельна власність Підгорецького монастиря на початку ХХ ст. (1900–1914 рр.). – *Гринюка Б. М.*, канд. іст. наук, науковий співробітник науково-дослідного відділу Адміністрації історико-культурного заповідника «Давній Пліснеськ», м. Львів, вчитель історії Тернопільської загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів № 22, м. Тернопіль;
- ❖ Дослідження проблеми становлення студентського самоврядування у 1980-1990 рр. як умова національно-патріотичного виховання. – *Трибулькевич К. Г.*, доцент кафедри педагогіки та загальної психології Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського;

- ❖ Питання національного виховання у творчій спадщині Омеляна Терлецького. – *Труба Р. І.*, канд. іст. наук, старший викладач кафедри гуманітарних дисциплін Львівського державного університету фізичної культури;
- ❖ Формування патріотичної і провсесенної позиції в учнів та студентів Київського навчального округу у 1914–1917 рр. – *Куцик Р. Р.*, аспірант кафедри історії України Історико-філософського факультету Київського університету ім. Бориса Грінченка;
- ❖ Освітня політика російської окупаційної адміністрації в Тернопільській губернії (серпень 1914 – травень 1915 рр.). – *Ревуцька О. А.*, магістр історії, аспірант ТНПУ ім. Володимира Гнатюка;
- ❖ Організація соціального забезпечення, умов проживання мешканців міст Волинської губернії (II пол. XIX – поч. XX ст.). – *Шкільнюк Н. М.*, аспірант кафедри історії України ТНПУ ім. Володимира Гнатюка;
- ❖ Окремі аспекти діяльності Греко-католицької церкви у сфері економічного життя українців. – *Янюк І. Ф.*, здобувач кафедри стародавньої та середньовічної історії ТНПУ ім. Володимира Гнатюка.
- ❖ Проблемні аспекти застосування практики Європейського суду з прав людини як джерела права в Україні. – *Турчик О. В.*, студент Інституту післядипломної освіти Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.
- ❖ Феномен Болохівської землі як давньоруського квазідержавного утворення. – *Щербина С. П.*, вчитель-методист Хмельницького міського колегіуму ім. В. Козубняка, *Несторишена Д. І.*, слухач Малої академії наук.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ СУСПІЛЬНИХ ТА МОРАЛЬНО-ДУХОВНИХ ДИСЦИПЛІН У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

- ❖ Формування системи ціннісних орієнтацій студентської молоді як складової патріотичного виховання. – *Вдовиченко Р. П.*, канд. пед. наук, доцент кафедри педагогіки та загальної психології Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського;
- ❖ Ідея толерантності на зламі тисячоліть. – *Дрозд О. В.*, доктор філософії в галузі освіти, старший викладач кафедри педагогіки та загальної психології Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського;
- ❖ Підвищення готовності вчителів суспільствознавчих дисциплін до здійснення педагогічної діяльності в загальноосвітніх школах. – *Кавецький В. Є.*, канд. пед. наук, доцент, в.о. зав. кафедри педагогіки і психології та інклюзивної освіти ТОКІППО;
- ❖ Актуальні проблеми філософії освіти. – *Морська Н. Л.*, канд. філос. наук, доцент кафедри філософії та економічної теорії ТНПУ ім. Володимира Гнатюка;
- ❖ Роль виховного ідеалу українського народу у формуванні патріотичної рефлексії особистості. – *Михальченко Н. В.*, кандидат психологічних наук, доцент кафедри

педагогіки та загальної психології Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського;

- ❖ Моральні якості особистості військовослужбовця Збройних Сил України. – **Олексюк О. Є.**, доцент кафедри педагогіки та загальної психології Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського;
- ❖ Методичні рекомендації щодо вшанування пам'яті богослова, науковця, письменника, уродженця Тернопільщини Йосифа Сліпого під час вивчення української мови і літератури у 5 – 11 класах ЗНЗ. – **Кондирсва М. М.**, методист відділу методики навчальних предметів та професійного розвитку педагогів ТОКІППО;
- ❖ Формування духовно-моральних цінностей у дітей дошкільного віку. – **Коростіль М. П.**, методист-психолог Навчально-методичного центру психологічної служби і соціальної роботи ТОКІППО;
- ❖ Підготовка майбутніх соціальних педагогів до рекламно-інформаційної діяльності в умовах університетської освіти. – **Фірсова І. М.**, викладач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Інституту людини Київського університету ім. Бориса Грінченка;
- ❖ Материнське та сімейне призначення як основа навчально-виховного процесу в жіночих гімназіях другої половини ХІХ ст. (на прикладі північно-східних українських земель Російської імперії). – **Ключко О. М.**, аспірант кафедри педагогіки Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка;
- ❖ Психологічні особливості формування національно-патріотичної вихованості підлітків. – **Федоренко О. М.**, аспірант кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та дошкільної освіти Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Богдана Хмельницького;
- ❖ Проблеми морально-етичного виховання дитини-сироти. – **Петрова С. М.**, здобувач PhD, дитячий будинок «Перлинка»;
- ❖ Національно-патріотичне виховання учнів 5 класу при викладанні історії України. – **Дудіна О. А.**, вчитель-методист з історії та правознавства Ставищенської ЗОШ І-ІІІ ступенів Брусилівського району Житомирської області;

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

- ❖ Християнські цінності в процесі соціалізації української молоді. – **Місько В. В.**, канд. іст. наук, доцент, декан історичного факультету ТНПУ ім. Володимира Гнатюка;
- ❖ Теорія взаємодії і освітні стандарти в навчанні. – **Сафопова Н. В.**, канд. пед. наук, доцент кафедри суспільно-гуманітарної підготовки Одеської державної академії технічного регулювання та якості;
- ❖ Роль тренера-викладача у посиленні виховання патріотизму молодих спортсменів. – **Коваль А. В.**, аспірант ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

«Нікчемний той народ, який не шанує своїх героїв, що віддали життя за свободу, незалежність своєї держави».

ЙОСИП СЛІПІЙ

«...Доля батьківщини ґрунтується на діяльній любові кожної одиниці,... першою і найважливішою працею для добра батьківщини – це внутрішнє моральне удосконалення, ушляхетнення одиниць, бо батьківщина буде такою, якою будуть її діти»

ЙОСИП СЛІПІЙ

«Два крила, якими підноситься людський дух в безкраї простори – це віра і наука»

ЙОСИП СЛІПІЙ

«Брак почуття і розуміння єдності в основних питаннях життя Церкви і Народу — це наше нещастя, це наш споконвічний гріх!»

ЙОСИП СЛІПІЙ

«Воля і державність для народу – то також Божий дар і Бог не дає його для тих, що її не вміють шанувати, для неї працювати і боротися...»

ЙОСИП СЛІПІЙ

«Йосип Сліпий був людиною, яка у середині XX століття потрясла цілим світом»

С. ДМИТРУХ